

REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ALE REGIONALIZĂRII ROMÂNIEI

BŪKFEYES-RÁKOSSY Zsombor

BŪKFEYES-RÁKOSSY Zsombor

Student, Facultatea de Studii Europene,
Specializarea Administrație Europeană,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România
Student Erasmus+ Høgskolen i Bukserud og Vestfold –
Business Management, Hønefoss, Norway
Tel.: 0040-747-454.167
E-mail: brzs@mail.com

Realities and Perspectives regarding the Regionalization of Romania

Abstract

The present paper is the result of the approach and theoretical research of two aspects of the Romanian administrative framework: the reality – which is intended to focus on the historical evolution of the governmental reforms related to administrative capacity and the issues that appeared, and perspectives – Romania's political possibilities to improve its administrative capacity. The study of the literature offered a good insight into the ongoing administrative reform based on regionalization and decentralization, about the current situation in Romania and it also signaled the lack of concrete steps made in the reform process. The questionnaires sent to several institutions demonstrated that there are different approaches concerning regionalization, but generally the regionalization is considered the most suitable solution for the country's needs. Thus, the paper argues that Romania has to solve a „multilemma” in this regard, because there are plenty of administrative reform proposals, but this multitude seems to slow down the decision and, therefore, the change. To speed up the course of actions, the paper is proposing a plan for Romania's regionalization.

Keywords: regionalization, decentralization, administrative capacity, administrative reform, Romania.

*Revista Transilvană
de Științe Administrative*
2 (37)/2015, pp. 28-37

1. Introducere

Așa cum într-o fabrică modul de organizare a muncii este foarte important pentru eficacitatea și eficiența producției și a companiei, la fel modul de organizare a statului are un rol crucial în determinarea guvernării optime a unei țări. Să nu avem totuși impresia că statele există de când lumea: a existat viață înainte de state, și așa cum susțin avocații globalizării, s-ar putea să existe viață și după state (Hague și Harrop, 2004). Ceea ce trebuie să înțelegem este că modul de organizare a statelor este în continuă schimbare din cauza provocărilor care apar odată cu progresele pe care omenirea le face, iar statele, regiunile și indivizii trebuie să se adapteze fiecare în felul său. De exemplu, inventarea prafului de pușcă a schimbat tacticile militare și modul de organizare a armatei, a dus la o cursă a înarmărilor, care la rândul ei avea nevoie de o administrație puternică și de un nou mod de organizare statală. Astfel, s-a produs o schimbare majoră pe continentul european: cele aproximativ 500 de unități politice individuale existente în 1.500 transformându-se în doar 25¹ de state la începutul secolului al XIX-lea (Tilly, 1975, p. 24). Statul unitar, unde ca structură de stat se încadrează și România, trebuie să răspundă în contextul actual unor provocări cum ar fi globalizarea sau dilema regionalizării.

Statul-națiune, deci și România, trebuie să cedeze din suveranitatea sa, din competențele sale către instituțiile comunitare, mult mai apte să facă față problemelor și provocărilor globalizării (Pușcaș, Ivan și Ceușan, 2004). Reversul acestei afirmații este dilema regionalizării: statul-națiune, odată cu cedarea unor elemente ale suveranității (apărare, diplomatie, monedă etc.) către structurile europene, trebuie să își delege din competențele de putere publică și regiunilor, în domenii precum educație, cultură, economie, sau este de ajuns să încerce doar să rezolve problema globalizării, lăsând regionalizarea deoparte? Cu alte cuvinte, Guvernul ar trebui să aleagă adâncirea integrării europene și lărgirea autonomiei locale, doar una dintre cele două variante sau poate chiar niciuna păstrându-și toate puterile la nivel central?

Personajul principal Josef Breuer din romanul „Plânsul lui Nietzsche” știa că „a nu fi crud acum înseamnă a fi și mai crud”, lucru valabil și în privința regionalizării României. Dacă regionalizarea nu se va face de sus în jos, înseamnă că regionalismul, de jos în sus, își va face loc și astfel probabilitatea apariției tendințelor secesioniste este mai ridicată. Tendințele secesioniste ar putea crește în cazul unei comunități conștiente de dezechilibrele cu care se confruntă regiunea lor, fiindcă așa cum nobilii au realizat uneori că regele are mai mare nevoie de ei decât viceversa (Hague și Harrop, 2004, p. 18), la fel comunitățile își vor da seama că statul-națiune are mai mare nevoie de regiunea lor, decât ei de stat.

2. Statu-quo-ul regionalizării României

Înainte de a discuta perspectivele și posibilitățile de reorganizare administrativ-teritorială a României, ne îndreptăm atenția spre situația de fapt. Ca sistem de organizare în trepte, România are trei niveluri de administrație moștenite din perioada comunistă:

1 În condițiile în care Germania și Italia s-au unificat doar în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

nivelul central, nivelul județean compus din 41 de județe și municipiul București, și nivelul orășenesc și comunal. În cazul în care se dorește reorganizarea administrativ-teritorială, este necesară modificarea Constituției, deoarece art. 3 alin. 3 consacră doar cele trei niveluri. Până în momentul de față, toate Guvernele și Parlamentele de după 1989 au abordat această problemă în elementele sale ne semnificative, fără a-și fi definitivat o imagine clară asupra costurilor efective pe care o astfel de acțiune le presupune (Preda, David și Filip, 2000). Totuși, un prim pas important a fost făcut de către Guvernul României și Comisia Europeană, printr-un document elaborat în 1996, în cadrul Programului PHARE pentru politica de dezvoltare regională, și anume Carta verde „Politica de dezvoltare regională în România”, care arată că organizarea administrativ-teritorială actuală, cu un număr mare de județe², este dezavantajoasă (Popescu, 1999). Pentru a elimina acest dezavantaj, în 1998, prin asocierea consiliilor județene s-au creat 8 regiuni de dezvoltare. Cele 8 regiuni corespund nivelului NUTS-II³ din Uniunea Europeană și sunt următoarele: Nord-Vest, Nord-Est, Vest, Sud-Vest, Sud Muntenia, Sud-Est, Centru și București. Obiectivul principal al politicii de dezvoltare regională este reducerea disparităților între și în interiorul regiunilor și stimularea dezvoltării durabile. Chiar și cu acest pas, România este țara europeană cu cea mai mare disparitate între regiuni, PIB-ul pe locuitor în București fiind de patru ori mai mare decât în regiunea Nord-Est (Medrega, 2015).

Pentru o mai bună înțelegere a acestor regiuni, vor fi prezentate prioritățile și modul de organizare și funcționare a regiunilor de dezvoltare. Regiunile de dezvoltare din România nu au statut administrativ, nu au personalitate juridică și sunt lipsite de putere legislativă sau de vreun corp executiv⁴. Ceea ce o regiune are totuși este Consiliul pentru dezvoltarea regională, care este un organ deliberativ care are rolul de a coordona activitățile de promovare a obiectivelor ce decurg din politicile de dezvoltare regională (Popescu, 1999). Consiliul este compus din președinții consiliilor județene și câte un reprezentant al consiliilor locale municipale, orășenești și comunale desemnați din fiecare județ. Unul dintre membri îndeplinește funcția de președinte, iar altul funcția de vicepreședinte. Pe lângă Consiliu, regiunea are în componență și o agenție de dezvoltare regională. Pentru o mai bună înțelegere, de pildă, prioritățile ADR Nord-Vest sunt împărțite în șase axe: sprijin pentru dezvoltarea durabilă a polilor urbani de creștere, îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, îmbunătățirea infrastructurii sociale, consolidarea mediului de afaceri regional și local, dezvoltarea durabilă și promovarea turismului și, nu în ultimul rând, axa 6, care este dedicată asistenței tehnice pentru implementarea Programului Operațional Regional.

În orice caz, înainte de a trece la perspectivele regionalizării în România, evidențiem cauzele și efectele sale cele mai importante, și anume: respectarea principiului

2 În acea perioadă exista o tendință de mărire a numărului de județe.

3 Nomenclature of Territorial Units for Statistics.

4 Președintele Consiliului pentru dezvoltarea regională poate fi considerat „organul executiv”, dar legea nu prevede acest lucru.

subsidiarității, reducerea decalajelor de dezvoltare inter- și intra-regionale și eficientizarea guvernării prin reducerea rolului statului la un actor care supraveghează buna funcționare a lucrurilor. În următoarele paragrafe va fi pus sub lupă planul de regionalizare al fostului vice prim-ministrului României, Liviu Dragnea (decembrie 2012 – noiembrie 2015), va fi prezentat răspunsul oferit de instituțiile publice la întrebarea „Considerați regionalizarea României importantă?” și va fi construit un plan, în linii mari, de regionalizare a României după ideile lui Michael Keating și ale Ligii Transilvania-Banat.

3. Proiectul reformei administrației publice

Planul de regionalizare a României al coaliției USL a fost inclus în Programul de Guvernare 2013-2016 în strânsă legătură cu descentralizarea administrativă și financiară. Pentru realizarea descentralizării, se impune modificarea tuturor actelor normative referitoare la administrația publică locală: legea administrației publice locale, legea privind finanțele publice locale, legea Instituției Prefectului, statutul aleșilor locali, legea descentralizării, legea dezvoltării regionale (Agerpres, 2013). Proiectul regionalizării prevedea organizarea procesului de descentralizare pe trei niveluri: local, județean și regional. Regiunile urmau să fie create pe criterii de dezvoltare și economice, ceea ce a stârnit nemulțumiri în Bucovina sau Ținutul Secuiesc. Competențele care urmau să fie transferate trebuiau să fie dezbătute public între Guvern, pe de o parte, și județe și regiuni, pe de altă parte, în colaborare cu mass-media, ONG-uri și societatea civilă (Guvernul României, 2012). Dezbaterile publice cu un număr mare de participanți era importantă din două motive: societatea participa direct la luarea deciziilor privind o reformă importantă a țării și, drept urmare, șansele referendumului pentru modificarea Constituției de a trece creșteau odată cu gradul de informare și conștientizare a cetățenilor.

Obiectivele urmărite și numite în Planul de Guvernare 2013-2016 sunt ca în fiecare regiune să existe cel puțin un spital regional (cu medicină de înaltă performanță), sistem regional de intervenție în situații de urgență, infrastructură rutieră și feroviară modernizată, un aeroport internațional, un centru sportiv regional polivalent de nivel internațional, un centru de afaceri regional, un centru cultural de nivel european, o universitate acreditată la nivel internațional. În plus, autoritățile regionale și locale își vor elabora propriile politici cu respectarea cadrului și criteriilor de politici naționale și le vor fi asigurate resursele financiare în vederea realizării obiectivelor propuse.

În anul 2013 proiectul regionalizării nu a fost concretizat, tot ce s-a făcut a fost lansarea unor dezbateri pe această temă de către Liviu Dragnea. Fostul președinte Traian Băsescu era sceptic în privința realizării planului. Guvernul a ajuns într-un impas cu planul de regionalizare, dar și-a asumat elaborarea legii descentralizării care urma să transfere o parte a instituțiilor deconcentrate din domeniile sănătate, agricultură, mediu, învățământ preuniversitar, cultură, tineret și sport, turism, de la ministere în subordinea consiliilor județene și a primăriilor (Agerpres, 2013). În 2014, Curtea Constituțională a decis că Legea descentralizării este neconstituțională. La scurt timp, alianța de guvernare USL s-a rupt și, fiind an electoral, proiectul regionalizării a fost trecut în plan

secund, progresele implementării fiind infime sau chiar inexistente. Anul 2015 readuce în discuție dezbaterile asupra regionalizării, președintele Klaus Iohannis promițând reluarea discuțiilor, în timp ce fostul ministru al dezvoltării regionale, Liviu Dragnea, a trimis un nou proiect de lege privind descentralizarea către dezbateri.

„Planul Dragnea” are însă și foarte multe ambiguități deocamdată, care trebuie rezolvate prin dezbaterile prevăzute în calendarul regionalizării. Unul dintre aspectele cheie se referă la puterea care i se va atribui Consiliului Regional. Dragnea susține că acesta „va adopta hotărâri, nu legi” (ProTV, 2013). Al doilea punct privește respingerea categorică a regionalizării pe criterii etnice. Un exemplu contrar și care funcționează bine este Germania, unde cele 16 land-uri variază considerabil ca suprafață, populație, putere economică și structură, precum și în alte aspecte, ca, de exemplu, predominanța unei religii (Pușcaș, Ivan și Grigoraș, 2004). Al treilea punct, păstrarea județelor, poate fi repusă în discuție și, după model german, regiunile ar trebui să își decidă propriul mod de organizare administrativă. Ultimul aspect deosebit de important este divergența asupra autonomiei financiare. Acest aspect este simplu însă din punctul meu de vedere: cine produce mai mult, și implicit ajută și alte regiuni, primește mai mult și trăiește mai bine!

4. Perspectivele regionalizării

Inspirat de ideile lui Robert Putnam, am adresat întrebarea „Considerați regionalizarea utilă pentru România?” câtorva instituții publice centrale, regionale, județene și locale. Înainte de prezentarea răspunsurilor trebuie precizate câteva aspecte metodologice. Din cele 50 de instituții contactate prin e-mail, doar 9 (18%) au oferit un răspuns într-o perioadă de 2 săptămâni. Chiar dacă admitem limitările asociate cu această metodă de consultare, procentul este destul de scăzut. Cele mai rapide răspunsuri (1 zi) au venit de la Consiliul Județean Bacău și Primăria Focșani, pe când cea mai complexă soluționare (48 pagini, bilingv) a venit din partea Consiliului Județean Harghita, care, mai mult decât atât, și-a manifestat interesul în citirea lucrării de față. Un lucru care descurajează cercetările în domeniu este faptul că dintre Agențiile de Dezvoltare Regionale doar ADR Nord-Est a răspuns, iar dintre primării doar Primăriile Pitești și Focșani⁵, în timp ce la plusuri se numără răspunsurile exacte și cuprinzătoare ale actorilor care și-au exprimat pozițiile. Un alt lucru de menționat este că instituții similare (prefect, primărie) din diferite județe tratează diferit solicitarea adresată: unii răspund, în timp ce alții consideră că acest subiect „nu intră în competența lor”. Așa cum într-un meci de fotbal găsim trei grupuri: jucători, spectatori și cei care nici nu joacă și nici nu se uită, la fel este și în cazul acestei problematice. Totuși, în cazul regionalizării românești, cu o societate civilă încă în curs de maturizare, instituțiile publice ar trebui să se implice în chestiunea reformei administrative.

5 Primăria Focșani consideră că solicitarea trimisă „nu face obiectul preocupărilor și responsabilităților administrației publice locale” și că „ar trebui să mă adresez decidenților politici, de la nivel local și național și nu instituțiilor publice” (Primăria Municipiului Focșani, 2015).

Din răspunsul instituției Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului reținem următoarele impedimente identificate: nivelul actual de descentralizare este insuficient, principiul subsidiarității este abordat doar formal, există un clivaj între abordarea de sus în jos și cea de jos în sus și faptul că structurile administrative (locale, regionale, naționale) urmăresc mai mult roluri birocratice decât funcțiuni de mobilizare competitivă a unor zone de dezvoltare. Această replică subliniază importanța dimensiunii teritoriale în elaborarea unei strategii de competitivitate și sugerează maximizarea impactului competitiv prin abordarea celor 3C: concentrare, conectarea teritoriilor, cooperarea (Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, 2015). Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est recunoaște și ea problemele mai sus amintite și completează lista cu „transferul de responsabilități de la autoritățile publice centrale la cele locale, fără asigurarea resurselor financiare corespunzătoare”. Avantajele principale numite de ADR Nord-Est sunt crearea identității regionale, care să ducă la promovarea avantajelor competitive ale regiunilor. Nu în ultimul rând, ADR Nord-Est se declară o susținătoare a regionalizării și propune ca România să preia elemente ale reformei administrației din modelul francez (ADR Nord-Est, 2015). Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice prin răspunsul său ne ghidează către pagina de web a ministerului, unde sunt prezentate argumentele și obiectivele naționale legate de regionalizare.

Ministerul Fondurilor Europene specifică faptul că fondurile structurale și de investiții europene vor contribui la reducerea decalajelor și întârzierilor de dezvoltare dintre regiunile României și statele membre UE, prin concentrarea tematică a investițiilor majore pe cinci provocări majore în materie de dezvoltare (competitivitate, capital uman, infrastructură, resurse, administrație și guvernare). În ceea ce privește rolul regiunilor de dezvoltare, se punctează faptul că acestea reprezintă cadrul pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea programelor de coeziune economică și socială prin care sunt implementate fondurile ESI și au fost luate în considerare la stabilirea alocărilor 2014-2020 primite din bugetul UE (Ministerul Fondurilor Europene, 2015). Consiliul Județean Bacău amintește de asemenea de reducerea decalajelor și, simultan, accentuează importanța eficientizării administrației și aducerea deciziilor cât mai aproape de cetățeni (Consiliul Județean Bacău, 2015).

Pentru păstrarea echilibrului lucrării, din meticuloasa analiză primită de la Consiliul Județean Harghita, vom aminti doar punctele principale conținute în propunerile privind reforma administrativ-teritorială și formarea regiunilor din România⁶. Propunerea cuprinde observații generale referitoare la regionalizare, o analiză a experiențelor istorice inevitabile, principiile generale (subsidiaritate, descentralizare), o demonstrație a viabilității județelor în contextul reformei administrative și necesitățile reorganizării regionale. Drept concluzie, sunt propuse două scenarii acceptabile pentru regiunea Centru: versiunea A, alcătuită din județele Mureș, Covasna și Harghita cu centrul

6 Textul integral poate fi accesat aici: http://analiza.judetulharghita.ro/wp-content/uploads/2013/04/RegAnaliza_Secured.pdf.

regional la Târgu Mureș și versiunea B, care în plus față de prima versiune cuprinde și județul Bistrița-Năsăud. Un punct care trebuie amintit este că această analiză este bazată pe argumente raționale, date statistice și istorice, ceea ce îl transformă într-un proiect care merită să fie cântărit.

Răspunsul Instituției Prefectului Județului Arad coincide în mare parte cu părerile mai sus menționate. În plus față de acestea, această opinie atrage atenția că introducerea palierului regional ar trebui să nu însemne un surplus de funcționari și că, pentru a beneficia de drepturile pe care cetățenii le au aceștia să nu fie nevoiți să se deplaseze în alte localități, ci majoritatea chestiunilor să se rezolve la nivelul primăriei. În ceea ce privește propria instituție, păstrarea statutului actual al prefectului ca înalt funcționar public este considerată oportună de către Instituția Prefectului din județul Arad (Instituția Prefectului Arad, 2015). În ultimul e-mail primit, din partea Primăriei Pitești, regionalizarea este văzută drept „extrem de utilă” și sunt rezumate toate ideile menționate de până acum: factorul de decizie mai aproape de cetățean, proiectele s-ar implementa în funcție de necesități, birocrăția s-ar reduce, cei care au obligații, răspundere față de cererile cetățenilor ar putea fi trași la răspundere și cheltuielile, de orice fel, ar fi mult mai mici și mai ușor de urmărit (Primăria municipiului Pitești, 2015).

Răspunsul Consiliului Județean Mureș este puțin diferit față de răspunsurile anterioare, mureșenii numind avantajele competitive pe care Târgu Mureș le are față de celelalte zone. Târgu Mureș, la nivel regional, ar putea gestiona infrastructura de sănătate și asistență medicală, situațiile de urgență, infrastructura de transport rutier, feroviar și aerian, ar putea promova obiectivele turistice și ar putea contribui la dezvoltarea culturală mai eficient decât un nivel administrativ diferit. Pe baza acestor oportunități identificate, pot fi formulate priorități și obiective, chiar înaintea reformei regionalizării (deci de jos în sus).

5. Planul pilot de regionalizare a României

Majoritatea politicienilor, istoricilor, economiștilor sau geografilor au căzut deja de acord asupra importanței regionalizării. Ceea ce este mai greu de decis este cum să fie împărțit teritoriul și cât de multe competențe să fie cedate regiunilor. După cum am văzut, propunerea cea mai intens dezbătută este cea venită de la PDL și continuată de Liviu Dragnea cu transformarea regiunilor de dezvoltare fie în noi județe, fie în regiuni cu personalitate juridică proprie. Totuși, o propunere mult mai interesantă mi se pare propunerea Ligii Transilvania-Banat, care are ca obiectiv organizarea României în șapte regiuni autonome: Banat, Bucovina, Dobrogea, Moldova, Muntenia, Oltenia și Transilvania, avându-se la bază modelul spaniol al comunităților autonome (Săgeată, 2013).

Una dintre criticile aduse de Radu Săgeată propunerii Ligii Transilvania-Banat este că în România „toate teritoriile se circumscriu aceleiași omogenități etnice, lingvistice și culturale, spre deosebire de Spania unde limba și cultura catalană sau bască sunt diferite de cea a populației majoritare spaniole” (Săgeată, 2013). Pornind de la această idee, apare necesitatea acordării unui statut special Ținutului Secuiesc, care se deosebește din punct de vedere cultural, lingvistic și etnic de restul țării. În plus, fără acordarea

acestui statut, ar putea fi rezolvată o problemă, dar creată una nouă. Astfel, de ce nu am elimina total o problemă ce periodic ia prim-planul dezbaterilor naționale? Mai mult decât atât, cum explică lectorul universitar Radu Barna „Ținutul Secuiesc ar fi o regiune cu o puternică autonomie culturală, deoarece nu există acolo un centru economic” (Pop, 2011).

Odată ce problema împărțirii teritoriale este rezolvată, putem trece la competențele ce ar trebui să le aibă regiunile create. Regiunile trebuie să respecte principiul separației puterilor, așadar au nevoie de un Parlament ales de către cetățeni și care să reprezinte puterea legislativă, de un Guvernator care să reprezinte puterea executivă, și de o Curte de Apel⁷ care să reprezinte puterea judecătorească. La fel ca și în Constituția Spaniei, vor exista două seturi de puteri: cele care vor fi reținute la centru și cele care vor fi transferate către regiuni (Keating, Dobre și Dobre, 2008). Legile regionale trebuie să respecte liniile impuse de legile naționale, iar cu timpul competențele regionale trebuie să crească.

În ceea ce privește finanțele, partajarea veniturilor se va rezolva după modelul german: principalele taxe – impozitul pe venitul personal și taxa pe valoare adăugată vor fi stabilite de centru, în timp ce restul taxelor și impozitelor va fi stabilită de către regiune. Distribuirea urmează să se facă conform unui model mai echitabil: regiunile bogate vor transfera din venituri regiunilor sărace, dar într-o măsură în care cei care muncesc mai mult, să fie răsplățiți, nu taxați mai mult și mai inegal. Responsabilitățile administrative, deoarece joacă un rol foarte important, trebuie să fie clar definite iar reprezentanții puterii centrale trebuie să devină reprezentanții puterilor regionale. Relațiile interguvernamentale vor fi concentrate în Camera destinată regiunilor din Parlamentul României.

Aceasta este o propunere în linii foarte mari, care privește doar aspecte vagi ale regionalizării și care îmbină bunele practici din diferite modele de regionalizare. Particularitățile trebuie dezbătute alături de societatea civilă și astfel principiul subsidiarității începe să capete putere și regionalizarea începe să prindă viață. Obiectivele și prioritățile trebuie stabilite în urma dezbaterilor. Din punctul meu de vedere, „terapia de șoc” trebuie utilizată la început, adică toate proiectele cu costuri mari, dar ale căror beneficii se văd doar în timp trebuie făcute la început și după aceea atenția poate fi concentrată spre celelalte obiective. Pentru a ilustra ideea de terapie de șoc, folosesc argumentul unor studenți de la Universitatea Saxion, Olanda, care au elaborat un proiect de pistă pentru biciclete pentru Cluj-Napoca. Studenții olandezi consideră că accesul în centru ar trebui să fie interzis mașinilor și chiar dacă la început nemulțumirile vor fi imense, cu trecerea timpului toată lumea se va bucura de rezultate, de un mediu mai curat, mai sănătos și mai plăcut.

7 Numărul Curților de Apel s-ar reduce de la 15 la 9.

6. Considerente finale

În încheierea acestui succint articol asupra realității și perspectivelor regionalizării României trebuie să revenim la conceptul „dilemei regionalizării” lansate la început. Dilema regionalizării nu este de fapt o dilemă ci o *multilemă*. Regionalizarea și problema reformei administrației românești nu este o problemă cu o soluție unică, ba chiar dimpotrivă, așa cum propunerile și răspunsurile oferite de instituțiile chestionate în timpul cercetării arată, există foarte multe idei și variante. Aparent acest lucru ar trebui să ne bucure, dar, în realitate, multitudinea soluțiilor și caracterul aprig al dezbaterilor par să îngreuneze foarte mult progresul reformei.

Până în momentul de față România a oferit Agențiilor de Dezvoltare Regională doar pârgurile Programului Operațional Regional, care are rezultate pozitive și asta ar trebuie să determine administrația centrală să cedeze mai multe programe ADR-urilor. Pe lângă acestea, efectele regionalizării: o guvernare eficientă, decizia mai aproape de cetățeni, costuri mai mici, reducerea disparităților etc. au fost clar identificate. Planul de regionalizare propus de USL cuprins și în Planul de Guvernare (2013-2016) se află și acum în discuție, în timp ce administrația de la toate nivelurile este favorabilă regionalizării și descentralizării, ba chiar identifică probleme similare în ceea ce privește administrația publică actuală. Din răspunsurile autorităților au fost extrase doar ideile principale și multe informații relevante nu au fost, din păcate, amintite aici. În ultima parte a articolului, găsim o sinopsă a bazelor unei eventuale regionalizări din perspectiva autorului, care se bazează în principiu pe mixarea unor elemente de bune practici din diferite modele de regionalizare și aplicarea acestora la realitatea românească. Concluzia este că echilibrul Nash în care se află societatea românească în privința reformei administrative trebuie să fie depășit și prin schimbarea strategiilor individuale, deci contribuția tuturor actorilor implicați, să se ajungă din nou la un echilibru, dar într-un sistem administrativ mai performant.

Referințe:

1. Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est, Regionalizarea României, 2015 [răspuns primit prin email].
2. Agerpres, „Regionalizarea și descentralizarea, marile eșecuri ale USL pe 2013”, 2013, [Online] disponibil la adresa <http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri/politica/regionalizarea-si-descentralizarea-marile-esecuri-ale-usl-pe-2013--123382.html>, accesat în data de 1 mai 2015.
3. Consiliul Județean Bacău, Direcția Dezvoltare Durabilă și Managementul Proiectelor, Regionalizarea României, 2015, răspuns nr. 6370/11.05.2015 [răspuns primit prin email].
4. Consiliul Județean Harghita, „Propuneri privind reforma administrativ-teritorială și formarea regiunilor din România”, Miercurea Ciuc, 2015.
5. Consiliul Județean Mureș, Direcția Dezvoltare Regională, Implementare Proiecte, (2015). Regionalizarea României, 2015, răspuns nr. 70.114/11.05.2015 [răspuns primit prin email].
6. Guvernul României, Planul de Guvernare 2013-2016, București, 2012.

7. Hague, R. și Harrop, M., *Comparative Government and Politics*, ediția a șasea, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2004.
8. Instituția Prefectului Județul Arad, Biroul de Control și Management Instituțional, Regionalizarea României, 2015, răspuns nr. 3249/ 13.05.2015 [răspuns primit prin email].
9. Keating, M., Dobre, C. și Dobre, A., *Noul regionalism în Europa Occidentală*, Iași: Institutul European, 2008.
10. Medrega, C. „PIB-ul pe locuitor în București-Ilfov este de patru ori mai mare decât în Moldova”, *Ziarul Financiar*, 2015 [Online] disponibil la adresa <http://www.zf.ro/bancisi-asigurari/pib-ul-pe-locuitor-in-bucuresti-ilfov-este-de-patru-ori-mai-mare-decat-in-moldova-14140798>, accesat în data de 1 mai 2015.
11. Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, Direcția Juridică și Relații Instituționale, Compartimentul pentru Relația cu Parlamentul, Sindicatelor și Patronatul, Regionalizarea României, 2015, răspuns nr. 141.263/11.05.2015 [răspuns primit prin email].
12. Ministerul Fondurilor Europene, Cabinet Secretar General, Regionalizarea României, răspuns nr. 21307/06.05.2015 [răspuns primit prin email].
13. Nord-vest.ro, ADR Nord-Vest, 2015, [Online] disponibil la adresa <http://www.nord-vest.ro/>, accesat în data de 1 mai 2015.
14. Pop, F., „Cum au făcut alții regionalizarea”, *Adevărul*, 2011, [Online] disponibil la adresa http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/cum-facut-altii-regionalizarea-1_50ae6bfa7c42d5a6639c92a6/index.html, accesat în data de 1 mai 2015.
15. Popescu, C., *Autonomia locală și integrarea europeană*, București: All Beck, 1999.
16. Preda, M., David, A. și Filip, M., *Organizarea administrativă a teritoriului României*, București: Lumina Lex, 2000.
17. Primăria Municipiului Focșani, Regionalizarea României, 2015, [răspuns primit prin email].
18. Primăria Municipiului Pitești, Regionalizarea României, 2015, răspuns nr. 20491/20.05.2014 primit prin email.
19. ProTV, „Controversele regionalizării. Dragnea infirmă variantele apărute. Cum va funcționa Consiliul Regional”, 2013, disponibil la adresa <http://stirileprotv.ro/stiri/politic/surse-cum-arata-proiectul-regionalizarii-dragnea-consiliu-regional-va-adopta-hotarari-nu-legi.html>, accesat în data de 1 mai 2015.
20. Pușcaș, V., Ivan, A. și Ceușan, I., *Regiune și regionalizare în Uniunea Europeană*, Cluj-Napoca: Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, 2004.
21. Pușcaș, V., Ivan, A. și Grigoraș, M., *Regiune și regionalizare în Uniunea Europeană*, Cluj-Napoca: Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, 2004.
22. Putnam, R., Leonardi, R., Nanetti, R. și Istrățescu, D., *Cum funcționează democrația*, Iași: Polirom, 2001.
23. Săgeată, R., „Organizarea administrativ-teritorială a României. Evoluție. Propuneri de optimizare”, București, 2013, [Online] disponibil la adresa http://advocacy.ro/sites/advocacy.ro/files/files/depozitie/anexe/2013-03/organizarea_administrativ-teritoriala_a_romaniei.pdf, accesat în data de 1 mai 2015.
24. Tilly, C., „Reflections on the History of European State-Making”, în Tilly, C. (ed.) *The Formation of National States in Western Europe*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1975.